

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY — ZALOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 31 MARCA (março) — 1981 — Nr 719 — (12/81)

Dzieje Paktu Warszawskiego

Pakt Warszawski został utworzony 14 maja 1955 roku, jako odpowiedź na uprzednie sformowanie Paktu Atlantyckiego (NATO). Do Paktu tego należały kraje Bloku Wschodniego, a więc: Polska, Niemcy Wschodnie, Czechosłowacja, Węgry, Rumunia i Bułgaria. W początkowej fazie swego założenia Pakt ten był czysto defensywny, by w późniejszych latach przybrać formę ofensywną. Jak powiedział Breżniew — "wojska paktu muszą mieć zawsze proch suchy" tj. gotowe w każdej chwili do walki.

By utrzymać uległość i posłuszeństwo członków tego Paktu, Rosja utrzymuje w nich 30 dywizji, a więc 15 dywizji pancernych, 15 dywizji piechoty zmotoryzowanej, uzbrojonej w liczne czołgi, pociski rakietowe, najnowsze myśliwce typu Mig-23 i Mig-27, nie mówiąc już o ciężkiej artylerii. Te dywizje sowieckie mają także za zadanie wykonać pierwsze uderzenie na Zachód w wypadku wojny.

Armie państw satelickich stanowiąc de facto pomocnicze, a ich uzbrojenie jest o kilka lat starsze od armii sowieckiej. Oznacza to, że Moskwa zawsze będzie niedoścignionym szczytem, nie mówiąc o tym, że nad nimi nie ma wyższości pod każdym względem. Naczelne dowództwo znajduje się w rękach sowieckich, jakkolwiek istnieje od 1969 roku Rada ministrów obrony po-

szczególnych państw jako organ doradczy oraz Rada techniczna, której zadaniem jest czuwać nad modernizacją i ujednolicieniem w uzbrojeniu sił Paktu Warszawskiego.

Porównując siły Paktu Warszawskiego i Paktu Atlantyckiego, stosunek ich wygląda następująco: Pakt Warszawski liczy 26 200 nowoczesnych czołgów, NATO zaś 11 tys.; posiada 5 475 samolotów bojowych, NATO — 3 171; ma do dyspozycji 14 tys. armat, moździerzy, rakiet konwencjonalnych itp. NATO ma ich 6 200; efektywny Pakt Warszawski wynosi 2 860 000 żołnierzy (71 dywizji), podczas gdy NATO ma ich 2 612 000 (69 dywizji).

Wyższość tego Paktu w samolotach bojowych może być zrównoważona do pewne-

go stopnia przez samoloty NATO posiadające większą zwrotność, lepszy ekwipunek elektroniczny oraz lepszy wywiad powietrzny. Tak np. system radarowy Awacs instalowany na odrzutowcach Boeing-707 zdolny jest nie tylko do wykrycia ruchów odrzutu jacyela w promieniu 500 km, lecz także służyć jako wieża kontrolna, kierująca eskadrami lotniczymi do celu z wielką precyzją. Odrzutowce z systemem Awacs porównywalne są do latających centrów z komendą lotniczą.

Na rakiety "SS" typu ziemia — powietrze oraz czołgi Paktu Warszawskiego. Zachód ma odpowiedzieć 464 rakietami Cruise oraz 108 pociskami Pershing II, które w najbliższych latach będą zainstalowane w różnych państwach NATO.

EDUARDO PORTELA, były minister Wychowania, został wybrany członkiem Brazylijskiej Akademii Literatury. Pochodzi on z Bahia i liczy 49 lat. Zdobyl doktorat z literatury, studiując w Madrycie, Paryżu i Rzymie. Jest on autorem 13-tu dzieł literackich.

Rekordowe zbiory w Brazylii

Według obliczeń techników Ministerstwa Rolnictwa — tegoroczne zbiory rolnie mają osiągnąć 55 milionów ton. Dzięki ostatnim obfitym deszczom w Nordeste, pomimo niedawnej wielkiej suszy, uratowane zostaną przynajmniej częściowo zbiory ryżu, fiku i kukurydzy. Najobfitsze zbiory będą miały stany Parana i Rio Grande do Sul. Tak np. zbiory kukurydzy mają przynieść Brazylii 22,3 mln. ton, zaś soi — 51,5 mln. ton, kukurydzy oblicza się na 6 mln. ton, zaś soi — na 5,3 mln.

ton, co stanowi 27 proc. całej produkcji krajowej i przedstawia wartość 300 miliardów krucizerów. Dolicząc do tej sumy zbiory kawy, Parana wniesie do skarb państwa sumę 2 miliardów dolarów.

Tymczasem w stanie gau-szowskim zbiór kukurydzy ma osiągnąć 3,6 mln. ton, soi — 6,5 mln. ton. Stan riograndeński, mając zagwarantowany eksport 700 tys. ton soi w ziarnie, zapotrzebuje skarb państwa w sumę 30 mln. do-

♦ **KURYTYBA** — Nuncjusz papieski D. Carmine Rocco, bawiac w Kurytybie, odwiedził Ks. Biskupa Ignacego Krausego, po czym udał się do Ponta Grossy, by udzielić sakry biskupiej D. Getulio Teixeira Guimarães, nowemu biskupowi.

♦ **BRASILIA** — Minister Wychowania Rubem Ludwigi nie przyjął na audyencji studentów uniwersyteckich, którzy utworzyli Narodowy Związek Studentów (UNE) nie uznany przez rząd za legalną organizację.

♦ **BRASILIA** — Na miejsce Kanalu TUPÍ — władze federalne dały zezwolenie na utworzenie dwóch Kanałów TV: jednego dla Manchete, drugi dla grupy Silvio Santos i Paulo Machado de Carvalho.

WYDARZENIA W SKRÓCIE

♦ **LONDYN** — Cesar Cals, minister Kopali i Energii, podpisał z rządem angielskim umowę na sumę 400 mln. dolarów, przeznaczoną na rozbudowę brazylijskiego przemysłu węglowego, który do 1985 r. ma zastąpić dziennie 170 tys. beczek importowanego nafty.

♦ **BUENOS AIRES** — Rolnicy argentyńscy spodziewają się zebrać rekordowe zbiory rolne szacowane na 34 mln. ton, z czego połowa ma być sprzedana Związkowi Sowieckiemu.

♦ **RIO** — 15-tu zamaskowanych osobników napadło w tych dniach na drukarnię opozycyjnego dziennika "Tribuna da Imprensa" i podłożyło kilka bomb, które zniszczyły obszar niecała drukarni. Zamach ten wywołał zrozumiałe oburzenie w całym społeczeństwie, bez różnicy poglądów politycznych.

♦ **BOGOTÁ** — Rząd Kolumbii zerwał stosunki dyplomatyczne z Kuba, wobec faktu, że powstańcy kolumbijscy, po ich rozgromieniu przez wojsko, wyznali, iż byli szkoleni w Kuby i od niej otrzymywali pomoc.

Samoistność Polski jest zagrożona

Taką opinię wyraziła deklaracja szefów rządów należących do Wspólnego Rynku Europy i zebranych, w ubiegłym tygodniu, w Maastricht — Holandia. Przedstawiciele rządów zachodniej Europy podkreślił jeszcze raz swoją postawę, uzgodnioną 10 grudnia ubiegłego roku, wobec głębokiego przemian społeczno-politycznych w Polsce, oświadczając: "jakakolwiek ingerencja z zewnątrz na sprawy Polski pociągnie za sobą poważne konsekwencje w stosunkach międzynarodowych; Polska dla własnego dobra i w interesie stabilności politycznej Europy winna sama szukać pokojowych sposobów wyjścia z impasu gospodarczego i społeczno-politycznego".

Prasa ostatnich dni, niestety, przynosi coraz bardziej alarmujące wiadomości o niebezpiecznym zaostrzeniu sytuacji. Dziewięćdziesiąt "spokojnych dni" bez strajków i publicznych manifestacji, mające dać szansę rządowi premiera Wojciecha Jaruzelskiego w "odnowie narodowej" i wyjścia z kryzysu, zostały gwałtownie przerwane przez incydent w Bydgoszczy. Tam to w brutalny sposób, przypominający tragiczne wypadki w Gdańsku 1970 roku, zostali pobici przez miejscową policję członkowie Solidarności. Fakt ten jest tym poważniejszy, gdyż, jak wszystko wskazuje, fizyczny atak policji skierowany przeciw robotnikom był z góry przemysłowy i przeprowadzony w chwili kiedy wojska rosyjskie, niemieckie, czeskie i polskie kontynuują swoje manewry na terenie Polski.

Codziennie w telewizji, celowo, pokazuje się reportaż filmowe z manewrów wojskowych Paktu Warszawskiego, wysuwając na pierwszy plan oddziały rosyjskie. Widzowie polscy, dojrzyli w historii współczesnej, przypominają sobie podobne manewry z roku 1968 poprzedzające in-

Ważne Czechosłowacji. Coraz więcej odzywa się głosów grozących narodowi polskiemu katastrofą apokaliptyczną. Sekretarz Partii, Stanisław Kania, przypominał, że sytuacja obecna jest "bardziej poważna i niebezpieczna niż w czasie strajków sierpnia ubiegłego roku". Lech Wałęsa, lider Solidarności, powiedział: "jeśli brat powstanie przeciw bratu dojdzie do tragicznej masakry". Wicepremier-minister, Mieczysław Rakowski, wyraźnie zagroził, wobec żądań robotników, inwazji czołgów sowieckich.

Niezależny Związek Zawodowy Solidarności, poprzez swoich przedstawicieli, próbuje rozpaczliwie najłepszym sposobem wyjścia z sytuacji. Żąda ukarania winnych pobicia robotników w Bydgoszczy, zniesienia cenzury, uznania Niezależnych Związków Zawodowych Rolników, gwarancji bezpieczeństwa dla członków syndykatu Solidarności, zawieszenia procesów o przestępstwa polityczne w latach 1976 - 1980, razem z uwolnieniem dysydentów oraz odwołania dekretu redukującego o 50 proc. pobyty robotników podczas strajku.

Rząd w odpowiedzi zwołał nadzwyczajną sesję Sejmu. Najwyższy Organ ustawodawczy podejmie, trudne i żywotne dla narodu polskiego decyzje.

Przemiany we współczesnej Polsce

Polski sierpień 1980 roku stał się punktem zwrotnym dla Polski i dla polityki światowej. Do tego wniosku dochodzą nie tylko publicyści i dziennikarze ale także politycy i specjaliści od spraw społecznych i politycznych. Pierwsze wrażenia i analizy publicystów zagranicznych nabrały w wyobraźni zachodnich czytelników niemałe zamieszanie, a wiadomości przednio interpretowane przez wielkie agencje prasowe były niezrozumiałe dla logiki większości odbiorców. Dlatego niektórzy reporterzy, z różnych stron świata, postanowili poć pewien okres czasu w Kraju i przypatrzyć się zwykłemu codziennemu życiu Polaków by dojść do syntezy, która mogłaby wyjaśnić bardziej motywacje i kierunki przemian społecznych, politycznych i gospodarczych współczesnej Polski.

Stwierdzając że zdumieniem, że — cytując słowa jednego z polskich dziennikarzy — "to jest pierwszy wypadek, kiedy, po długim czasie, prasa polska bardziej interesuje czytelników niż czasopisma zagraniczne".

Widzą, że Polacy zaciekawieni słuchają radia i patrzą na sprawozdania transmitowane przez telewizję. Do końca ubiegłego roku wiadomości podawane o gość 1930 są bardziej poszukiwane niż seryjne widowiska "Kobra", sensacyjny film kryminalny nadawany co czwartek. Nawet kolacje są przerywane, mimo obecności gości, by wspólnie uczestniczyć w bezpośredniej transmisji telewizyjnej obrad Sejmu PRL. W kinach tłoczą się Polacy, by zobaczyć film "Robotnicy 80", stanowiący montaż wydarzeń, pamiętnego sierpnia, w Gdańsku.

W obecnej Polsce, w nowy sposób, jawią się na światło dzienne korupcje i przywileje urzędników państwowych. Wiele energii poświęca

się po wsiach i miastach, w środowiskach masowego przekazu, "praniu brudnej bielizny". Trzydzieste pięć milionów osób ma teraz pewność, że lata korupcji i gospodarki rabunkowej przemieniały bezprowtne. Cieszy ich i napawa nadzieją możliwość mówienia o tym swobodnie i publicznie. Zdobyte ostatnich sześciu miesięcy interesują i przejmują Polaków bardziej niż możliwe "zagrożenie" ze Wschodu. Jednym słowem Polska stanęła u progu nowej drogi. Jaka ona będzie, pokaże przyszłość. Dotychczasowe przemiany społeczne, polityczne i gospodarcze wykazały dużą odwagę i dojrzałość indywidualną i społeczną robotników, rolników, studentów i polskiej inteligencji.

Najnowocześniejsza broń USA

Na południowym Pacyfiku odbyła się próba z najnowszą bronią USA tj. "Armatą przestrzenną", która zamiast pocisku — wyrzuca na fantastyczną odległość wiązkę promieni laserowych, szerokości 4 m kw. "Armaty" ta zestrzeliła podczas próby rakietę "Minuteman" lecącą z szybkością 24 tys. km na godzinę. Nowa ta broń nazywana "promieniem śmierci", udoskonalona w najbliższych dwóch latach, umieszczona będzie na platformach przestrzennych i przeznaczona do zniszczenia sowieckich rakiet interkontynentalnych, gdy zostaną wysłane w przestrzeń. Technicy amerykańscy są przekonani, że broń ta będzie można udoskonalić tak, by wysłała wiązkę promieni laserowych o 10 do 15 m średnicy, mając za bazę 10 platform przestrzennych. 10 takich dział laserowych były by zdolne zniszczyć równocześnie 1 200 sowieckich pocisków nuklearnych, za nim zdołaby one opuścić terytorium Rosji. Wywiad amerykański odkrył bowiem, że już od roku Rosja czyni próby z "promieniami śmierci", które mogłyby zniszczyć wywiadowcze satelity amerykańskie.

Niemcy Wschodnie w Afryce

Nie tylko Kuba wysługuje się Rosji w Afryce, utrzymując tam około 40 tysięcy swych żołnierzy. Czynną to także Niemcy Wschodnie realizując imperialistyczne plany Moskwy, a równocześnie dbając o własne interesy, którymi są głównie surowce sprosowane z różnych państw Afryki. Niemcy Wschodnie (NRD) utrzymują stosunki dyplomatyczne z 46 krajami Afryki (wszystkich jest 49) należących do Organizacji Jedności Afrykańskiej.

Ponadto niemieckie doradcy wojskowi, technicy, agronomowie itp. znajdują się w Angoli, Mozambiku i Etiopii a także dowodzą powstańcami Frontu Patriotycznego w Zimbabwie, SWAPO w Namibii i ONA w Afryce Południowej. Obecnie 2 700 instruktorów i doradców wojskowych utrzymuje NRD w 3 krajach arabskich i w pięciu państwach afrykańskich. W samej Angoli jest 1 000 oficerów i podoficerów kierujących wojskiem tej republiki ludowej. Od 1969 do 1978 roku Niem-

cy Wschodnie udzieliły pomocy finansowej różnym krajom afrykańskim szacowanej na kilkadziesiąt milionów dolarów. Niemiecka młodzież kombatantska w liczbie 15 Niemieckich Brygad pracuje w 9 krajach Afryki, ucząc ich ludności mechaniki, rolnictwa, szpitalnictwa itp. Instruktorzy zaś niemieccy kierują pracami inżynierii, komunikacji, lotnictwa itp.

Oprócz doradców i instruktorów, NRD wysłała ciężarówki, traktory i inne maszyny rolnicze do Angoli, Mozambiku i Etiopii. Wzajemnie otrzymują od tych krajów węgiel, miedź, naftę i kawę. Liczni studenci czarni studiują w Niemczech Wschodnich o trzymiesięczną stypendia, by później objąć w swym kraju nadzwyczajne stanowiska.

Nie ulega wątpliwości, że rządy czarnych republik w Afryce — gdy sytuacja w ich krajach unormuje się — będą wołały o pomoc finansową w znacznej skali, a na to Niemcy Wschodnie nie mogą sobie pozwolić, ponieważ im samym się nie przelewa.

Lech Wałęsa w prasie amerykańskiej

Wśród dosłownie setek artykułów ogłaszanych dziś w prasie amerykańskiej na temat Polski przeważają głosy bardzo pochlebne i świetnie wyczuwające się w sytuacji w której znajduje się Polska. Stało się. To są tak zwane "realia polityczne i geograficzne" które trzeba uznać, jak mówi Zbigniew Brzezinski. Innymi słowy — nikt nie ma ochoty zadzierać z ZSRR ani z powodu Afganistanu ani Polski.

Dziś jesteśmy świadkami walki robotników polskich z systemem który głosi że sprawuje rząd w imię klasy pracującej. Polscy robotnicy wiedzą co to znaczy, my też wiemy. Wśród zajmujących i mądrych artykułów o polskich stoczniowcach, trafia się na charakterystyki całkiem ciekawe i znajomym. Oto wolny przekład artykułu Roberta Reida pod tytułem "Popularny Polak", z podtytułem "Do niedawna zupełnie nieznanego Lecha Wałęsę uzyskał światowy rozgłos".

W Gdańsku. Podczas gdy pół tuzina osób siedzi przy małym stole i rozmawia w trzech językach, dzieci baraszkują po meblach a zafasowana kobieta tłumaczy coś meżowi. Oto jak wygląda śniadanie u Lecha Wałęsę w jego czteropokojowym mieszkaniu w Gdańsku. Powyższy opis to przykład tego co się dzieje gdy przywódcy polskich wolnych związków zawodowych zapraszają do siebie na śniadanie swych doradców i zagranicznych dziennikarzy. To wcale nie ważne, że większość gości nie mówi tym samym językiem ani że... zapomnieli powiedzieć żonie że sprządać gości. "To zdarza się ostatnio często" — mówi pani Wałęsa patrząc na zamieszanie w domu — "w dodatku nikt po sobie nie posprząta".

Pół roku temu Wałęsa był bezrobotnym monterem-elektrykiem, był na utrzymaniu przyjaciół i gnieździł się z żoną i sześciorgiem małych dzieci w małym mieszkaniu. Dziś jest pierwszym sekretarzem partii, nachodzą go dziennikarze a miliony Polaków podziwiają go. Fotografie jego twarzy, ich charakterystycznej z sumiastymi włosami, są znane już na całym świecie a pokazują wyraz twarzy jak niewiny jak psoty.

Pani Wałęsa nie są już skrupowani małym mieszkaniem, mają stosunkowo duże mieszkanie — opłacane przez związek — w jednym z betonowych punktów osiedla wzniesionego na byłym lotnisku. Za wszystkie te zmiany w trybie życia rodziny Wałęsę płaci jednak wysoka cena. Rząd, co teraz — mówi — ma czas dla rodziny i do dwunastu godzin dziennie poświęca sprawom związku.

Przy prawie każdej okazji Wałęsa zapewnia, że gdy tylko związki zawodowe będą wystarczająco zorganizowane, wróci do stoczni pracować w swoim fachu. "Jestem zmęczony i nie czuję się najlepiej" — wyznal na jednym z wiecej — "będę gotów oddać innym kierownictwo i wrócić do swojej pracy". Wystarczy spędzić z Wałęsą jeden dzień by przekonać się dlaczego jest zmęczony. Poczekalnia jego biura w siedzibie związku, na czwartym piętrze dawnego hotelu, jest zatłoczona ludźmi przybyłymi z gratulacjami, delegatami z oddziałów i delegatami z fabryk które zgłaszają swój akces.

Na zebraniach związku Wałęsa odpowiada na pytania i dyktuje instrukcje krótkimi, zwięzłymi zdaniami z typowym dla siebie łączeniem sarkazmu z humorem i powoływaniem się na patriotyzm. Przykład: Jak odbyło się ostatnie zebranie? "dobrze". Jak będą się posuwały rozmowy? "Naprawdę". Gdy uważa, że postawione pytanie jest głupie albo naiwne, przetrzuca się na sarkastyczną nutę używając języka wielkiego (... jako to myślicie moście...) traktując pytającego jak by był dzieckiem.

Wałęsa używa swoje sarkastyczne poczucie humoru jako odtrutkę by podkopać obowiązek. Równocześnie sprawia wrażenie, że naprawdę lubi dawać ludziom a nawet zagranicznym dziennikarzom żartobliwe i wprost absurdałowe odpowiedzi i śmieje się w środku widząc jak starannie zapisują każde jego słowo. Jednak jego współpracownicy twierdzą, że pod tą powierzchowną, pozorną, pływającą, kryje się zdolny, mądry i zdrowo myślący człowiek.

"Wiem, że gdy żartuję, myślicie, że nie dbam" — powiedział Wałęsa na jednym z zebrani w Szczecinie. "Wierzcie mi, że dzień w dzień mam tyle bardzo ważnych rzeczy do załatwienia, że czasami muszę się odprężyć".

Amerykański dziennikarz podchwycił bardzo istotny element taktyki Wałęsę. W systemie "socjalizmu" polskiego, to jest absolutnej i bezwzględnej władzy partii było by szaleństwem pozować na wodza jakiegos odrodzenia. Słeganie państwa było by grzechem śmiertelnym z punktu widzenia partii. Stąd oświadczenia o tymczasowym mandacie tylko. Co do sarkazmu — też ma rację. Ludzie nie orientują się na granicy a co nie w obliczu dwudziestu sowieckich dywizji na granicy wschodniej, dziewięciu na zachodniej i trzech na południu. Musi być zatem to co mogło by się przedziwić w niej. Władze i zle widziane wśród czynników rozgrywania swej normalnej zadania. Wałęsa i stoczniowcy reagowali swą kartą mądrze. Niestety rząd już polapał się jak reagować i zaczyna się kampania przeciwko "antysocjalistycznym elementom". Paragrafy na to są...

Wojciech Rostafinski

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

SZESZCZORACZKI W KAPSZTADZIE

LONDYN (PAP) — Agencje prasowe piszą o przyjeździe na świat żywych szeszczoraczków w Kapsztadzie, w Republice Południowej Afryki. Poród odbył się przeszło 4 miesiące temu, ale dopiero teraz podano ten fakt do wiadomości ze względu na zakłanie sprawy osobiste rodziców. Noworodki (4 chłopcy i 2 dziewczynki) są dziećmi pomażalskimi.

Ich matka 17-letnia Chairmain Peterson wyszła za mąż dopiero 4 lutego w stolicy Namibii, Windhuku, za ojca dzieci, 41-letniego Franka Craiga. W wywiadach prasowych oświadcza, że nie zażywała środków hormonalnych.

Jeden z noworodków, jak dowiaduje się "Rand Daily Mail", który uzyskał wyłączne prawo publikacji zdjęć szeszczoraczków, był poddany operacji serca, która przebiegała pomyślnie.

Dziennik pisze, że pięcioro dzieci przyszło na świat 15 października ub. roku, natomiast szósty noworodek (płci żeńskiej) urodził się 23 dni później. Noworodki otrzymały imiona: Frank, Salome, John, Andrew, William i Deborah.

HANDLOWA ROZGRYWKĄ

W sporze między Japonią a EWG, coraz bardziej nerwowo bronią się przed załewem towarów z Dalekiego Wschodu, zabierają ostrzejsze tony. Zarówno w Europie, gdzie Rada Ministerialna EWG postanowiła wprowadzić statystyczną kontrolę importu japońskich samochodów, kinekopów i maszyn, jak i w Tokio, gdzie delegacja Parlamentu Zachodnioeuropejskiego poruszyła ów drażliwy temat w rozmowach z tamtejszymi deputowanymi. Strona europejska uważa, że o dobrobytowi ograniczeniu eksportu przez Japończyków dyskutowano dostatecznie długo i czas, aby kontrpartnery podjąć "polityczną decyzję".

Zagrożono nawet Tokio, że handlowy konflikt może być przez EWG wniesiony na forum lipcowego szczytu siedmiu najbardziej uprzemysłowionych krajów zachodnich w Ottawie.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

◆ W meczu eliminacyjnym o mistrzostwa świata reprezentacja brazylijska zwyciężyła jedenastką Bolivię na rioskim stadionie Maracanã w stosunku 3x1. Brazylija wystąpiła w składzie: Valdir Peres; Edinho, Oscar, Luisinho i Junior; Batista, Socrates i Zico; Tita, Reinaldo i Eder.

◆ Wyciągi samochodowe — formula 1 — odbędzie się 29 marca na torze wyścigowym Jacarepaga — w Rio de Janeiro. Około 30 najlepszych kierowców świata weźmie udział w tych wyścigach.

◆ Klub Corinthians przeżywa wielki kryzys wewnętrzny. Z powodu złych wyników w ostatnich meczach kierownictwo klubu zdecydowało się "sprzedać" 4 dobrych piłkarzy jak: Amaral, Geraldo, Vaginho i Djalma. Prezes klubu Matheus obiecuje skontaktować piłkarzy o wysokiej klasie.

◆ W Pucharze Libertadores de América odbędzie się spotkanie między dwoma drużynami argentyńskimi: River Plate i Rosario Central — w grupie 1. W grupie 4-tej rozegrają mecz reprezentanci Kolumbii: Atlético Juniors i Deportivo Cali. Natomiast w Peru grać będą Sporting Cristal i Atletico Torino.

◆ W Pucharze Europejskim Klubów znani już są trzej półfinaliści: Liverpool, Bayern i Internazionale. Czwartym półfinalistą będzie zwycięzca meczu Real Madrid i Spartak (Moskwa).

◆ W konkursie skoków na tegorocznych narciarskich mistrzostwach świata w Oberstdorfe zanotowano nowy, fantastyczny rekord świata osiągnęli przez Austriaka Armina Koglera — skacząc na odległość 180 m!

◆ Na turnieju piłki ręcznej grupy "B", wygranym przez drużynę polską, zakwalifikowały się do przyszłorocznego turnieju grupy "A" reprezentacje Polski, Czechosłowacji, Szwecji, Danii i Szwajcarii.

◆ W drużynowym turnieju o "Szablę Wołodyjowskiego", który rozegrany został w hali klubu Szombierki w Bytomiu, zespół Węgier zajął pierwsze miejsce przed Rosją. Trzecie miejsce zdołali wywalczyć szablisi polscy po zwycięstwie nad Włochami.

◆ Kadra piłkarska Polski rozegrała w Chateauroux pierwszy kontrolny mecz we Francji. Polacy wygrali z drugoligowym zespołem Chateauroux 3x0 (3x0). Bramki zdobyli: Józef Adamiec, Roman Wójcicki i Andrzej Palasz.

W kolejnym meczu we Francji polscy piłkarze przegrali w Auxerre z zespołem pierwszoligowym o tej samej nazwie 1x3. Bramkę dla drużyny polskiej zdobył Andrzej Iwan. Dwie bramki dla zespołu Auxerre strzelił Andrzej Szarmach.

◆ Po 107 dniach rejsu "Zęglarz roku 1981", jachtowy kapitan żeglujący wielkiej, Henryk Jaskula, dopłynął wraz z załogą na s/y "Dar Przemysła" do Argentyny i zacamował w basenie jachtowym w Buenos Aires.

ZŁOZA GAZU

Sądząc po olbrzymich i szybko po sobie następujących podwyżkach cen, ropa naftowa jest obecnie najbardziej eksponowanym spośród wszystkich surowców energetycznych. Nieco niżej od niej, choć oczywiście i on posiada niepodważalną na światowych rynkach pozycję, plasuje się węgiel kamienny, natomiast gaz ziemny na liście tej zajmuje zdecydowanie ostatnie miejsce. Ale o ile pozycja węgla wydaje się być ustabilizowana, to w przypadku dwu pozostałych surowców już niebawem może nastąpić wyraźne odwrócenie proporcji.

Już obecnie zużycie gazu na świecie jest bardzo bliskie zużycia węgla kamiennego. Zawartość energii w złożach gazu nadających się do eks-

ploatacji stanowi 60 procent ilości energii zawartej w dostępnych zasobach ropy naftowej. Fachowcy amerykańscy twierdzą nawet, że zasoby gazu są większe niż ropy.

Stwierdzone zasoby tego surowca wynoszą dziś 71 210 bilionów metrów sześciennych, ale według ostatnich analiz gazu jest na świecie ponad dwukrotnie więcej. Największe złoża udukowione posiadają Związek Sowiecki (25 770 bilionów m. sześć), następnie Iran (14 160 bil.), USA (5 805 bil.) a dalej — Algieria (2 970 bil.) i Arabia Saudyjska (2 660 bil.) oraz Kanada, Holandia, Nigeria i Wenezuela.

W światowej produkcji natomiast produkuje USA (533 bil. m bil.), Rosja (372 bil.), Holandia (80 bil.), Kanada — 77,2 bil. Wielka Brytania — 37,2 bil., Iran — 306 bil. m sześć.

AUTOMAT OSTRZEGA KIEROWCĘ TOYOTY

Japoński koncern Toyota wyposażał swoje pojazdy w nowy system ostrzegawczy dla kierowcy. Elektroniczne urządzenie łagodnym głosem kobiecym przypomina kierowcy pięć nieprawidłowości jazdy. Ostrzeżenia brzmią: 1) kończy się paliwo, 2) drzwi nie są zamknięte, 3) zapnij pasy, 4) zapal światła, 5) wyjmij kluczyk na postoju.

Casas Ling MODAS FEMININAS

A PRIMEIRA EM LANÇAMENTOS

PRAÇA ZACARIAS, 70

80.000 CURITIBA

PARANÁ

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS

TEM DE TUDO PARA O SEU CARRO

VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS

MATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 222-7349
FILIAL I: R. Cons. Laurindo, 961 Fones: 224-5374
FILIAL 3: BR 116 Km 105 246-2462

CASA DAS SEMENTES

PROAGROPEC — PRODUTOS AGROPECUÁRIOS LTDA

Comércio de: Sementes, Adubos, Inseticidas, Fungicidas, Equipamentos e Ferramentas Agrícolas.

Rua Pedro Ivo, 739 (Perto da antiga Rodoviária)

Fones: 222-3478 e 232-9721
CURITIBA — PARANÁ

MAIOR ESTOQUE E MELHOR PREÇO DA PRACA ATACADO E VAREJO

ADUBOS BOUTIN LTDA

Avenida 7 de Setembro, 2.064 — Fone: 224-1296
Caixa Postal 1130 — Telegr.: "PROAGRO"
80.000 — CURITIBA — PARANÁ

A LIBERTY

Meia gilete e gilete de importação — Diamantes — Máquinas para corte de cabelos — manuais e elétricas — Secadores de cabelo — Vibradores — Cutelaria de importação — de alumina — Sementes de importação — de plástico — chofra e jilo — Tinta Parcer — Baralhos — de luxo — Facas, facões e de alpaca — Cuias e bombas de luxo — Máquinas de macarrão — de importação — Cachimbo até corte de legumes — Adubos, fertilizantes — Rapé — Bengalas — 5.000,00 — Fumos — 50 qualidades — Churrasqueiras — Ferramenta agrícola — Balanças — Máquinas para carne e cereais

FLORECKI

80000 Curitiba — Rua Saldanha Marinho, 148

ZLECENIE "DO WYBORU"

ZAWSZE MIŁYM UPOMINKIEM DLA TWOICH BLISKICH W KRAJU

Na zlecenie "DO WYBORU" odbiorca w Polsce może zakupić to co jemu najbardziej odpowiada. Sklepy "Pewexu" oraz "Polmot", "Agromet" oferują bogaty wybór atrakcyjnych i praktycznych artykułów najwyższej jakości.

Informacji udzielają i zamówienia przyjmują
autoryzowani dealerzy oraz

PEKAO TRADING CORPORATION

225 PARK AVE. SOUTH
NEW YORK, N.Y. 10003

333 NORTH MICHIGAN AVE.
CHICAGO, ILL. 60601

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

PROFESOR WILCZUR

190)

Uległa uczuciu, które powinna była w sobie zważyć, które mogła wykorzystać zawczasu. Jakże niskie i niegodne było to, że pozwoliła mu się rozwinąć, że zasłaniając je różnymi pretekstami, tolerowała jego rozrost w swym sercu. W tym sercu, które przysięgała innemu.

— Przysięgałam i muszę obietnicę dotrzymać. Choćby się ziemia waliła! Choćbym miała umrzeć! Słowa te z coraz większą wyrazistością utrwaliły się w jej mózgu.

— Och, gdyby chodziło o kogoś innego! Na przykład o Jurkowskiego, nie o profesora. Wówczas nie wahałaby się wcale. Ale wiedziała przecież, jak straszliwie samotny jest Wilczur. Porzucenie go byłoby zbrodnią. Niedotrzymanie danej mu obietnicy byłoby hańbą.

— Muszę z nim zostać i zostanę... zostanę!... Oto na szale padło ostatnie słowo, słowo, którego już nic w niej nie zmieni. Odwróciła się i spojrzała na Kolskiego. Serce ścisnęło się w nagłym skurczu. Powiedziała drżącym głosem:

— Musi pan jak najprędzej, zaraz jutro wracać do Warszawy. Koniecznie.

— Dlaczego, panno Łucjo? Co się stało? — zapytał przerażony.

Potrzebnaś głowa:

— Nic. Nic. Ale jeżeli żywi pan dla mnie choć odrobinę dobrych uczuć, wyjedź pan zaraz.

— Ależ dlaczego?

Łucja nie mogła dłużej wytrzymać. Łzy napłyły jej do oczu, w piersi odezwało się spazmatyczne łkanie. Zaskoczony Kolski chwycił ją w objęcia i mocno przytulił do siebie.

— Kochana — powtarzał — uspokój się, kochana.

Ona jednak nie mogła opanować szlochów. Czując podtrzymujące ją ramiona, nie miała jednak siły, by się z nich wyrwać. Czując na włosach jego pocałunki łagodne, serdeczne i tak pożądane. I tym wyraźniej odzywała się w niej świadomość, że musi wyrzec się ich na zawsze, do końca życia.

Kolski usadowił Łucję na fotelu i klękawszy przy niej błagał ją najczulszymi słowami, by się uspokoiła. Stopniowo odzyskiwała zdolność mówienia. Wycierał jej oczy i policki swoją chusteczką.

— Nie zostawie ci nigdy, kochana — mówił. — Nie oddam ci nikomu.

— Janku... Janku... szepnęła i zarzuciła mu ręce na szyję.

W nagłym porwywie przyciągnął ją do siebie:

— Kochasz mnie! Wiem, że kochasz!

— Ciebie, tylko ciebie!

— No widzisz, jakie to szczęście! Jakże to wielkie szczęście — mówił głosem nabrzmiałym wzruszeniem. — Pobierzemy się i już nie rozstanemy się nigdy. Nic nas nie rozłączy. Najdroższa moja, jedyna!...

Łucja przygryzła wargi, odsunęła go od siebie i potrząsając głową:

— Nie, Janku... Nie... Kocham cię, ale wiesz dobrze, że nie jestem wolna, że nie mogę sobą rozporządzać. Musimy się oboje z tym pogodzić. Na to nie ma żadnego sposobu...

(e. d. n.)

- POLONIA ZAGRANICZNA -

RFN:

POPULARNOŚĆ KULTURY POLSKIEJ W RFN

Parę miesięcy temu w Darmstadt otwarto Instytut poświęcony polskiej kulturze i literaturze (Deutsches Polen-Institut). Ostatnio w "Polityce" (nr 48) ukazał się wywiad z dyrektorem tego Instytutu Karlem Dedecusem, jednym z najbardziej zasłużonych tłumaczy literatury polskiej w NRF i jej niestrudzonego ambasadorem. Wywiad z Dedecusem przeprowadził Adam Krzemiński — jak informuje nota redakcyjna. Imponującą przedstawia się program darmstadtzkiego instytutu. Oto, co na ten temat mówi jego dyrektor:

"Opieka nad literaturą i tłumaczeniami to istotnie mój główny cel. Pierwszym projektem będzie opracowanie polskiej literatury XX wieku, duża fundamentalna antologia. A jak się z tym uporamy, weźmiemy się za opracowanie historii kultury polskiej, w tym filmu, muzyki, plastyki, sztuki ludowej, jest kilku specjalistów, więc każdy będzie mógł taki temat opracować. Oprócz tego będziemy zbierać dokumentację, opracowywać recepty polskiej literatury na podstawie głosów prasy i tych polskich tekstów literackich, które wchodziły do niemieckich podręczników szkolnych. Jest ich już kilkadziesiąt — nauka języka niemieckiego na podstawie czytań Tumiwa albo Gałczyńskiego.

USA:

UTALENTOWANY PIANISTA

Michael Władkowski, młody pianista amerykański polskiego pochodzenia odniósł ostatnio duży sukces w Paryżu i w Carnegie Recital Hall w Nowym Jorku. W programie: Chopin, Szymanowski i Perkowski. Władkowski urodził się w Michigan, studiował w Polsce pod kierunkiem Reginy Smendzińskiej, uczennicy Ignacego Paderewskiego. Występował już w kilku krajach europejskich.

Uśmiechnij się...

— Powiedz mi księżo — mówi pewien pan, dlaczego mogą być włosy na głowie są czarne, a na brodzie białe?

Ksiądz: Może dlatego, żeś pan w życiu za dużo gadał, a za mało myślał.

Profesor: W jakim stosunku stoi księżyć do ziemi? Uczeń: W podejrzany, bo ją tylko w nocy widuje.

Nauczyciel, tłumacząc dzieciom przypowieść o dobrym pastyrzu, tak im mówi:

Wyobraźcie sobie, że wy jesteście małe owieczki, to czymże ja byłbym?

Jedno z dzieci: wielkim baranem.

Pijak do siebie: Czy mam jeszcze pić? Gardło mówi "tak", a rozum mówi "nie", zaś mądry głupiemu powinien ustąpić. Hej, kelner, jeszcze kwaterek!

KUCHNIA POLSKA

ZUPA Z FASOLI NA MIĘSIE

1 filiżanka suchej fasoli, pół kg mięsa wołowego z kością, włoszczyzna, mąka, 1 jajko, słonina, 1 cebula, sól, pieprz, pietruszka.

Przebrana fasolę opłukać i namoczyć na kilka godzin w zimnej wodzie. Fasolę gotować w tej samej wodzie, do dawczy opłukane mięso. Gotować powoli, uzupełniając ilość wody. Gdy mięso i fasola są miękkie, mięso wyjąć i pokroić na kawałki, odrzucając kości. Na wywarze ugotować oczyszczone, opłukane, poszatkowane jarzyny. Z maki i jaj, dolewając wodę, zagnieść twarde ciasto i usiekać nożem zacierki, podsypując mąką. Gdy jarzyny w zupie będą miękkie, wysypać zacierki i szybko zagotować. Zupę przyprawić solą i pieprzem, wrzucić mięso, okrasić słoniną z lekko zrumienioną cebulką, wysypać usiekaną zieleninę.

INDICADOR PROFISSIONAL

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER

MÉDICO

Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos. — Cursos de Especialização na New York Polyclinic Medical and Hospital.

Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 — Fone: 224-8494
14.º and. — Conj. 1411 — Edifício Barão do Rio Branco.
Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 262-1763
80.000 — CURITIBA — PARANÁ

Dentyści:

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIAK

CIRURGIA-DENTISTA

Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL

HORÁRIO: Das 15,00 às 19,00 horas

MÓVI SIE PO POLSKU!

— FACIL ESTACIONAMENTO —

Advokaci:

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI

SPRAWY CYWILNE, KRYMINALNE, INWENTARZE ITD.

Praça Pres. Getúlio Vargas, 68 — Tel.: 282-0868

São José dos Pinhais — Paraná

DR. EDWARD ZELAK

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizację. — Przeprowadza inwentarze.

Rua Emiliano Pernetta, 10 — 4.º piętro — Conj. 401 (Esq. Pça Zacarias), Edif. Quinco — Fone: 222-0278 — Curitiba - PR.

ESCRITÓRIO DE ADVOCACIA ELMAR SZANIAWSKI

Causas Cíveis e Comerciais — Despejos — Inventários —

Cobranças — Família.

Direito do Trabalho e Direito Administrativo.

Horário: Das 9,30 às 11,30 horas e das 15,00 às 18,00 horas.

Av. Luiz Xavier, 68 — 11.º and. — Conj. 1105 — Ed. Tijucas

80.000 — CURITIBA — PARANÁ

A LIBERTY

Fechaduras E.C.T. — Garrafas térmicas e vidros — Brocas industriais desde um milímetro — Linha completa para açougues — Colas de um minuto de secagem — Vidros para conservas — Filtros para água — Moinhos para pimenta — Charutos — B.H.C., D.D.T. — Jogos de bom menino — Aparelhos de barbear — automáticos — Rolhas de importação — Reguladores para liquinho — Linha completa para barbearias — Lanternas Focos à gás e carboreto — Lâmpedas — Vidros — Escovas de aço e rotativas — Pedras de afiação e de precisão — Serras para aço e ferro — Ouro e prata — Grampeadores — Moringas — Árvores para Natal com pisca-pisca — Máquinas para cortar grama — manuais e elétricas.

FLORECKI

80000 Curitiba — Rua Saldanha Marinho, 148

Paczki DO POLSKI
ZLECENIE
do WYBORU

PIENIĄDZE ALBO PACZKI WOLNE OD CIA

"AHAT" DESPACHOS E REPRESENTAÇÕES LTDA.

Praça João Mendes, 42 — 10.º andar — Conjunto 109

Telefones: 36-3865 — 34-2349

CEP. 01000 — SÃO PAULO

Caixa Postal, 3950

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS
e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS
MENORES PREÇOS.

— ★ —

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 222-2058 — 222-2133

Endereço Telefônico: "BENZILL" — Caixa Postal, 102

CURITIBA PARANÁ

FERRAGENS HAUER LTDA.

COM NOVA FILIAL A AVENIDA CHURCHIL, 1527
FONE: 246-9432

Ferramentas - Máquinas - Metais não-ferrosos

Fundada em 1888

R. José Bonifácio. 66 — R. Mateus Leme. 705

Fones: 222-8040

222-8285

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JÓIAS

RELÓGIOS

ÓTICA

(ÓTICA MODERNA)

Joalheria

a PÉROLA

RUA XV — 430

TELEFONES: 223-4475 e 222-5116

CURITIBA

PARANÁ

Casa Vermelha

Artigos de ferro, Necessários de cozinha, Utensílios de cozinha, Ferramentas, Máquinas, Máquinas de costura, Máquinas de lavar, Máquinas de lavar roupa, Máquinas de lavar louça, Máquinas de lavar pratos, Máquinas de lavar copos, Máquinas de lavar talheres, Máquinas de lavar roupas, Máquinas de lavar lençóis, Máquinas de lavar cortinas, Máquinas de lavar tapetes, Máquinas de lavar carpetas, Máquinas de lavar móveis, Máquinas de lavar eletrodomésticos, Máquinas de lavar outros objetos.

EURICO FONSECA FERRAGENS LTDA.

ZAŁOŻONA W ROKU 1916

IMPORTERZY

LARGO CORONEL ENÉAS, 143 — Cx. Postal 56 — Telefones: 223-3366 e 223-4208

Adres Telefoniczny "VERMELHA" — (Próximo à Igreja da Ordem)

C.G.C. 764908838/0001-72 — Inscr. 10108876/G

CURITIBA

PARANÁ

IBERÊ DE MATTOS

◆ **BRASILE**
 na była 31 mar-
 standów na któ-
 we oraz urocz-
 ◆ **BRASILE**
 com Federalny
 niemieniem się
 zył z okazji d-
 1979 roku.
 ◆ **KURYTY**
 stolicy Parany
 kilka osiedli p-
 oficznych wio-
 ◆ **KURYTY**
 dniach do Japo-
 na temat współ-
 lak również u-
 Kobe, w które-
 ◆ **BUENOS**
 go prezidenta
 komunikat, że
 czynny, z któr-
 jest procesowa-
 ◆ **KRYM**
 "Embraer" i w-
 go układ w sp-
 go prototyp o-
 ◆ **BAGKIO**
 Chitpatrick do-
 premia Prem-
 Mówi się, że n-